

ICT

ZA KONKURENTNOST I INOVATIVNOST

ICT sektor se ubraja u vrlo značajan dio EU društvenog bruto proizvoda i predstavlja značajan faktor za zapošljavanje. ICT je sveprisutna tehnologija i investiranje u ICT smatra se značajnim faktorom u doprinosu rasta produktivnosti i za proteklo je razdoblje doprinos bio oko 50% porasta produktivnosti.

ZAMAŠNJAK RAZVOJA

ICT je sektor s vrlo intenzivnim R&D aktivnostima te čini oko četvrtinu EU R&D aktivnosti. ICT proizvodi i usluge su važan pokretač produktivnosti i ekonomskog rasta u svim ostalim sektorima. Investicije u ICT višestruko su isplative s obzirom da omogućuju nove procese i inovativne proizvode, jer novac utrošen u računalnu tehnologiju stvara dobit u produktivnosti radnika i tako povećana produktivnost je višestruko veća nego druge investicije.

Europska komisija intenzivno radi na stvaranju pravnih mjera i preporuka za omogućavanje što više standarda za primjenu ICT-a. Standardi u osnovi definiraju tehničke i kvalitativne kriterije za proizvode i usluge te proizvodne procese. Poslovnim subjektima osiguravaju zajednički rad i smanjenje troškova za korisnike. Oni su nužnost i dugoročno štede novac svim sudionicima u primjeni ICT tehnologije od proizvođača do krajnjih korisnika. Glavne odrednice EU smjernica su stvaranje što više međunarodnih standarda, razvoj više tržišno pokretanih EU standarda za usluge, pojednostavljeni i bri

način prepoznavanja ICT standarda, pojačavanje suradnje s formalnim standardizacijskim tijelima CEN, CENELEC, ETSI te uključivanje svih zainteresiranih strana u stvaranje standarda.

MAKSIMIZIRANJE DOMENSKOG ZNANJA

U primjeni ICT-a sve se više govori o domenskoj primjeni zbog specifičnih znanja i radnih procesa. Domske primjene nazivaju se i vertikale jer su odmak od klasične komunikacije prema specifičnoj komunikaciji koja se pomiče od samog prijenosa podataka i osigurava vertikalni segment u stvaranju informacija i kreiranju novog znanja uz pomoć ICT tehnologije. Ovdje dolazi do maksimiziranja domenskog znanja i primjene tehnologije na interdisciplinarn način uz maksimalnu inovativnost – novi način rješavanja radnih procesa ili stvaranje novih radnih procesa. Niz djelatnosti danas vide dobrobit primjene ICT-a poput zdravstva, prometnih sustava, učenja, proizvodnih procesa, nadzora i zaštite ljudi i ostalih pokretnih i nepokretnih objekata i životinja te sveopće paradigme autonomne komunikacije među strojevima (M2M).

EUROPA I HRVATSKA

Najnoviji izvještaj o inovativnoj Europi i konkurentnosti za 2011. godinu pokazuje da EU stoji na mjestu za razliku od ostalih konkurentskih privreda koje rastu. EU ulaganja u R&D aktivnosti su već dulji niz godina blizu 2%, dok su zemlje u Aziji značajno povećale svoja

[TEKST: dr. sc. Darko Huljenić]

ulaganja i stalno rastu kao i SAD. ICT je znatno ovisan o R&D aktivnostima i EU tu treba napraviti značajne pomake ako želi zadržati postojeće pozicije koje i nisu tako loše. Ima i dobrih pokazatelja: Europa je još uvijek nositelj 24,3% svih ulaganja u istraživanja, ima 22% svih istraživača, uz 32,4% najznačajnijih publikacija te 31,5% patentnih prijava na svijetu. Zabrinjava da broj istraživača koji rade u poslovnom sektoru u EU iznosi tek 46% dok u Kini iznosi 69%, u Japanu 73%, a u SAD čak 80%. Ovo dugoročno utječe na primjenu ICT-a u vertikalama i brzinu provođenja promjena. Jedna od mjera EU je i novi nacrt zakona za zaštitu intelektualnog vlasništva koji treba ubrzati i pojeftiniti cijeli proces kao i osnažiti transfer tehnologije iz znanstvenih institucija u proizvodne sektore.

Gdje je Hrvatska u svemu tome? U navedenom izvještaju vidljiva je projekcija do 2020. godine za intenzitet ulaganja u R&D aktivnosti gdje se za Hrvatsku predviđa trend daljnjeg pada (sa sadašnjih 0,84%), dok ostatak Europe blago raste i zaostaje prema željenom cilju (blago preko 2%, a ne na željenih 3% - Japan i Koreja su već sada na 3,5%). Hrvatska ima strategiju ulaganja u ICT, ali joj nedostaju još neki ključni zakonski elementi da bi mogla u pravom smislu dati puni doprinos svim segmentima u povećavanju produktivnosti i konkurentnosti. Potrebno je značajno ubrzanje i zaokret da iskoristimo sve moguće potencijale i razvijemo se u prosperitetno gospodarstvo potpomognuto priznatom znanstvenom zajednicom.